

Imagina't que una bomba explota a l'altra punta de la ciutat i que tots els periodistes ho twitejen. Després imagina que et diuen que hi ha més suïcides, enfilats dalt de l'edifici en obres més alt dels voltants de l'ambaixada americana, i que tot plegat sembla obra d'un estratega militar. Tu ets molt lluny, ben bé a l'altra banda de la ciutat, darrera la muntanya que la divideix, Kârte Seh. Imagina't que no has sentit cap explosió, i penses, 'ja hi tornem a ser, ja fa dies que els americans asseguren que hi haurà un gran atac commemoratiu de l'onze de setembre, però si això és tot el que els insurgents poden fer, anem bé', i continues treballant. Mentre, vas mirant twits i facebook, on també hi tens una bona pila de periodistes que envien informacions a l'instant. Després llegeixes que hi ha hagut un altre suïcida, una altra explosió, i que els insurgents parapetats dins l'edifici en obres llencen míssils a la ciutat, a l'ambaixada, al quarter general del país de la ISAF, i que es parla de morts a les oficines on han explotat els míssils. Oficines afganeses, al mig de la ciutat. Però Kabul, si no fos per aquella zona, continua fent la seva. Aleshores reps el correu d'una estudiant que t'informa que no pot venir a classe perquè ha de travessar la zona en atac, i que no li posis falta, que no poden sortir de l'oficina, que hi estan tancats fins a nou avís de les autoritats. El procediment normal.

Fas una darrera mirada a totes aquestes pàgines plenes de notícies instantànies, però només et fies dels periodistes de qui saps que te'n pots confiar, i no hi ha res nou. Carregues els llibres i les fotocòpies que tens preparats per fer la classe que ha de començar d'aquí cinc minuts, i surt del despatx. Són dos quarts menys cinc de quatre, i perplexa, veus professors i treballadors que corren pels passadissos de l'edifici. En veig un que prova de tancar la porta del seu despatx amb clau – ben bé que si hi ha un atac i necessita el temps de tancar el pany del despatx, és home mort, i em fa riure, és nou i no sap res; tinc la seva imatge i la seva cara de pànic gravada al cap. Cada cop que hi penso se m'escapa un somriure. Serà la meua imatge del dia-. Algú et diu 'ves a l'edifici principal, tots hi hem d'anar'. I penses, 'Una altra americanada', ja entenc que això és la universitat americana i que eduquem en la més absoluta de les laxituds morals, pels talibans i els afganesos de moral hipòcrita. Però vols dir que cal espantar tot el personal? Tot passa a l'altra punta de la ciutat. Farem aquests simulacres d'evasió un cop al més cada cop que hi hagi un atac a qualsevol lloc de Kabul? No entenc aquests americans, entre ells soc com un peix fora de l'aigua. I veig el meu company del despatx de davant, que ha passat anys a Iraq i sap el pa que s'hi dóna. Li explico que fa tres hores que passen coses, que no entenc pas aquest nerviosisme sobtat, i em diu 'Que no has sentit els trets, ni l'explosió? Això no és a l'altra punta, és aquí al costat'. Tranquil·lament, mentre mirem com alguns corren i els altres, com nosaltres, s'ho prenen amb serenitat, entrem als respectius despatxos, i agafem mòbils, ordinador i altres coses. Jo, no m'oblido d'agafar el meu 'Fieldwork Under Fire', el llibre que m'ha acompanyat tot aquest temps a l'Afganistan, i que ensenya a pensar les guerres. Sortim del despatx i explico al company que no he sentit res, i que encara que fos cert, no entenc el pànic dels afganesos que 'ens protegeixen' brandant les seves llarguíssimes pistoles apuntant cap al cel i corrent pel campus. S'han guillat, és la seva oportunitat de sentir-se importants, i no tenen un dit de front ni saben fer la seva feina. Enlloc de calmar tothom i fer-los entrar a l'edifici vigilat, els espanten. Els estudiants són un altre món, tothom està tranquil, hi estan avesats, com nosaltres.

S'esperen dins l'edifici, xerrant, i ens parlen als professors del tedi de ser aquí dins, tancats, i no poder anar a casa ni poder fer la classe.

Se'ns informa que no ens podem moure de l'edifici principal, i jo vaig llegint notícies pel mòbil. Busco els meus amics, després de xerrar una estona amb la noia casada amb un paixtu, que coneix el lloc i la gent com jo, i s'ho pren amb la mateixa serenitat i calma. I aleshores algú deixa anar que ha passat davant de l'Escola Habibia. Eh?!?!? Això és a dos minuts de casa caminant! Encara no se saben els morts, i jo pateixo pels vidres de la meva habitació. Si s'han trencat netejar serà un desastre, i no tinc temps d'atabalar-me per això, he d'escriure massa. Però aleshores penso en els nens de l'escola, suposo que a quarts de quatre ja no hi són. És l'escola de secundària més antiga de tot l'Afganistan. Té al davant la mesquita xiïta més gran del país, pagada pel govern iranià, que també vol el seu mos del pastís afganès que es reparteixen entre tots els països veïns, i més enllà una acadèmia de policia. Des del primer dia que vaig veure la casa que sé que tenir una acadèmia de policia afganesa, on els militar americans van cada dia a entrenar el soldats autòctons, paret per paret amb la mesquita, i al costat de casa, no és cap gran idea. I dit i fet, atac a l'acadèmia.

Però els atacs no s'aturen. Ara n'hi ha hagut un a la part on viuen els corresponsals dels mitjans internacionals, a Kal-e Fatullah, un altre suïcida per a qui Alhà deu tenir les set verges preparades. És de l'única manera que em puc posar a la ment dels suïcides afganesos, que mereixen un estudi, com va passar amb els Kamikazes japonesos, als qui ningú no entenia. Truco al Habib, que em diu com a primer bon dia 'odio els americans, que collons han vingut a fer al nostre país?!'. Ben bé que és una rara avis, i tot i així la primera reacció no és en contra dels insurgents, que continuen la batalla, parapetats en la foscor de la nit que ja és total. És pels americans. El Habib continua la conversa dient-me que la ciutat és plena de suïcides i que vigili demà al matí. Té raó. Després m'explica exactament totes les bombes que els periodistes americans amb qui treballa han comptabilitzat. I em diu 'ara que volia aquesta beca per poder marxar, no he pogut anar a l'entrevista. A veure si encara hi puc anar demà', i ens posem a parlar d'això i d'allò. Les bombes... ja se sap.

Es fa de nit i encara som tancats al campus, només els estrangers, mentre esperem un cotxe que ens porti fins casa nostra, amb els companys de casa. Estem tots ben avorrits. El caps fan cares transcendents, i a mi em fan riure més que cap altre cosa. Alguns fa un mes que viuen aquí, d'altres no han sortit mai del campus de la universitat. I pretenen protegir-nos. És còmic. Casa nostra és tant a prop de la bomba de l'acadèmia que quan arriba el cotxe ens carreguen a tots i fem una ruta totalment diferent. A veure si algun afganès o algun americà és prou espavilat per adonar-se que cada dia passem pel lloc atacat. Dubto que canviïn les rutines fins que no en parlem, jo i algú altre a qui els caps consideren fiables, i els fem veure que això no té cap sentit. Tota lògica és inexistent entre aquesta gent acostumada a obeir, a repetir esquemes i a no pensar. Tots hem vist imatges de les madrasses, on l'únic que aprenen és a bellugar el cos amunt i avall i repetir l'Alcorà. Llegeixo el que tuitejen des del ministeri: 'Encara que hàgim d'entrar rajola per rajola matarem tots els insurgents parapetats al novè pis de l'edifici en obres. Però és de nit, som al vuitè, i no hi podem anar, al novè. Tot és negre i no es veu res'. Els insurgents, dos, pel que sembla, vuit hores més tard continuen disparant.

El primer que faig en llevar-me és mirar com ha acabat. I no ha acabat. El boig a qui Alhà espera encara dispara; i em ve al cap una pregunta: Els entrenen per matar tot el que puguin i després morir en espera d'Alhà, però el xicot que lluita tota la nit dalt de l'edifici ha d'estar exhaust, tot sol, dia i nit engegant trets, i encara que desitja retrobar-se amb Alhà i amb les verges corresponents, no li defalleix la moral? com a les persones que no es suïciden, i pensa en els seus pares, amics, i germans? Li fa por morir-se? veu que ja no es pot salvar i per això continua lluitant? Em sembla que a mi em passaria això.

Èlia Susanna i López
14 de setembre de 2011, Kabul